

OBSERVACIONS RESPECTE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE L'ARQUITECTURA

1. Observacions generals

L'Avantprojecte de Llei de l'arquitectura situa a la qualitat arquitectònica com a valor que prima respecte altres aspectes, que poden tenir gran importància en una projecte/obra, com els criteris econòmics.

En aquest sentit, es considera que caldria tenir en compte el paper de l'arquitectura des del punt de vista de l'eficiència, en el sentit més ampli del terme, com a disciplina que permet obtenir solucions tècniques i espaials eficients, amb clares repercussions econòmiques per als propietaris i per als ocupants dels immobles.

Com a aspectes generals:

- Norma molt restrictiva: amb la finalitat de promoure la qualitat arquitectònica, incorpora criteris de selecció, avaluació i supervisió de la planificació, projecció i execució d'edificacions, així com de la urbanització d'espais públics, que poden ser injustificadament restrictius.
- No compleix el principi de proporcionalitat: Aplica el mateix grau d'intervenció sigui quina sigui la magnitud del projecte/obra. Caldria aplicar diferents criteris segons l'envergadura del projecte/obra (distingir obres menors de grans projectes).
- Cal aclarir l'àmbit d'aplicació de la llei pel que fa al tipus de projectes/obres: La definició d'arquitectura de l'art. 2 sembla comprendre les obres d'implantació (menciona "*modificació dels edificis*"). En canvi, l'art. 12 sobre la contractació del procés de creació arquitectònica es refereix a "*projecció i execució d'edificacions*" i, per tant, no sembla que compregui les obres de reforma/rehabilitació d'edificis (implantacions).

Es consideren totalment desproporcionats els mecanismes establerts en l'avantprojecte si s'apliquessin a obres de rehabilitació/reforma d'edificis existents o bé obres d'implantació en nous edificis. En aquest sentit, és molt important que els projectes/obres de rehabilitació, reforma o implantació no es vegin afectats per l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei. Seria un procediment excessivament intervencionista, amb repercussions importants a nivell econòmic i de terminis.

- Afectació als terminis d'execució de projectes/obres: S'allarguen considerablement els terminis establerts per la selecció d'equips d'arquitectura.

0105

2. Observacions particulars

A continuació es realitzen observacions particulars sobre alguns articles de la norma:

Art 1.- Objecte

Respecte l'objecte de la llei, a banda de la qualitat arquitectònica, es considera que caldria esmentar també aspectes d'eficiència tant tècnica com espacial (disseny d'edificis més eficients en el sentit més ampli del terme: eficiència energètica, eficiència en l'optimització dels espais, costos mínims de manteniment, etc.).

Art 2.- L'Arquitectura i els seus valors

Es proposa afegir al punt d) qüestions d'eficiència (espacial i energètica).

d) sostenibilitat [...] i eficiència, tant des del punt de vista d'optimització de l'espai com des del punt de vista dels consums energètics i manteniment de les edificacions, posant èmfasi en l'estalvi de recursos.

Art 3.- Finalitats

Es proposa afegir al punt h) nou text en el sentit que es tingui en compte no només l'aspecte constructiu sinó les repercussions en el funcionament durant la vida útil de l'edifici

h) Fomentar la participació simultània i coordinada [...] en continuïtat amb l'explotació de l'edifici, en la seva fase de posta en marxa i manteniment futur, per aconseguir la màxima eficiència, aconseguint un correcte funcionament dels edificis durant la seva vida útil.

Es considera molt important la coordinació no tan sols pel que fa al projecte i l'obra sinó també en la fase d'explotació i vida útil de l'edifici.

Art 8.- Impuls de la qualitat arquitectònica per part de les administracions públiques

Caldria especificar els criteris de valoració de la qualitat arquitectònica.

Caldria afegir com a criteri important el manteniment adequat dels edificis i dels espais públics, a l'objecte de minimitzar els recursos en la vida útil dels immobles (costos operatius).

Caldria afegir un nou apartat relatiu a "promoure el paper de síntesi d'innovació de l'arquitectura en el procés de desenvolupament sostenible, estalviant recursos durant la fase d'obra i explotació".

Art 9.- Premi Catalunya d'Arquitectura

Es crea el Premi Catalunya d'Arquitectura, amb l'objectiu de reconèixer les millors aportacions a l'arquitectura. Això no obstant, caldria especificar quin tipus de projectes poden optar al reconeixement (és possible que les intervencions de menor envergadura no puguin ser objecte de participació en aquest concurs).

Article 12.- La contractació de la creació arquitectònica

Aquest article defineix la creació arquitectònica com un procediment complet i complex referit a la planificació, projecció i execució d'edificacions i la urbanització d'espais públics.

En aquest sentit, sembla que els requisits i criteris tan sols afectarien a l'obra nova d'edificacions. És molt important aclarir que els projectes de reforma/ rehabilitació en edificis existents o implantacions en nous edificis no es vegin afectats per aquesta llei (seria un procediment de selecció excessiu per aquests tipus d'intervencions, amb repercussions importants en terminis i costos).

Article 13.- Subjectes obligats i modalitats de contractació

Aplicació als ens, organismes i entitats del sector públic de Catalunya de la legislació sobre contractació pública amb les especificitats que determina l'avantprojecte per a determinades modalitats. També en aquest cas caldria aplicar el principi de proporcionalitat en el sentit d'aplicació només per a determinades tipologies i dimensions de projectes/obres.

Article 15.- Criteris de valoració

Es proposa al punt b), que tracta sobre els valors orientatius per calcular el preu de licitació dels contractes de serveis per a la redacció de projectes i instruments de planejament urbanístic i els d'execució d'obres, afegir la definició dels criteris mínims d'eficiència energètica i dels costos màxims de manteniment dels edificis (per tal que els costos operatius siguin el més reduïts possible).

Article 16. – Composició i regles de funcionament dels jurats i comitès d'experts i expertes

Garantir la presència multidisciplinària d'experts amb coneixements equivalents als requerits per participar en la licitació pot suposar – en un gran nombre de casos - la necessitat d'experts externs, que (i) caldrà remunerar, segons criteris que no queden recollits, i (ii) afectarà, de manera directa, en un possible endarreriment de les licitacions.

Aquesta exigència invalida, en molts casos, la possibilitat que el propi personal de l'Administració pugui participar en la licitació, com a membre del jurat o comitè, al no disposar, en molts casos, del coneixement equivalent que es requereix en la licitació.

Article 18.- Responsabilitat en la gestió dels projectes i execució de les obres

L'avantprojecte planteja que la persona responsable del contracte ha de tenir la mateixa habilitació requerida als licitadors (és a dir, si es busca un arquitecte, el responsable del contracte ha de ser un arquitecte).

A més, la persona responsable del contracte o de l'execució de l'obra assumeix la responsabilitat del procés. Cal revisar aquesta qüestió i les conseqüències que se'n deriven, ja que es considera que esdevé una responsabilitat excessiva per a la persona responsable del contracte. Aquesta no es pot fer responsable de la mateixa forma que la persona adjudicatària del projecte arquitectònic atès que sovint no es disposa dels mitjans adients per a portar a terme aquesta supervisió. En conseqüència, cal distingir clarament les responsabilitats de les figures: persona responsable de contracte, persona responsable de la direcció de l'obra i persona responsable de la direcció de l'execució.

Art 20.- Especificitats de la contractació dels serveis del procés de creació arquitectònica

L'apartat 3b) preveu que els criteris de qualitat arquitectònica han de rebre sempre una valoració predominant amb relació a la puntuació total. Es considera excessiva aquesta previsió. Deixa en un nivell molt secundari aspectes que poden ser molt rellevants com qüestions d'eficiència econòmica.

Es fa referència a la licitació conjunta de la redacció del projecte i de la direcció de les obres. És important la idea de vincular la redacció del projecte i el control posterior de l'execució per part del mateix agent, de manera que es pugui garantir aquesta continuïtat. Ara bé, caldria especificar que això es produirà, sempre que sigui possible, atès que segons la via de contractació poden ser figures diferents, tot i que, des del punt de vista arquitectònic, és preferible i molt efectiva la seva contractació conjunta.

Article 24.- Especificitats de la contractació de la redacció dels instruments de planejament urbanístic i dels projectes d'urbanització

L'apartat 1 preveu que els criteris de qualitat arquitectònica han de rebre sempre una valoració predominant amb relació a la puntuació total. Es considera excessiva aquesta previsió. Deixa en un nivell molt secundari aspectes que poden ser molt rellevants com qüestions d'eficiència econòmica.

Barcelona, 4 de febrer de 2015